

Neodkladný úkon

Typickým příkladem neodkladného úkonu ve smyslu § 20 odst. 6 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii je sepis podání opravného prostředku ve lhůtě, jejíž běh započal před zánikem smlouvy o poskytování právních služeb, a hrozí-li, že marně uplyne. Pokud však klient advokátovi výslovně sdělí, že na splnění této povinnosti netrvá, není advokát v průběhu zmíněné 15 denní lhůty povinen, ale fakticky ani oprávněn neodkladné úkony jménem klienta činit.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 2768/2016, ze dne 26.1.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce M. H., zastoupeného JUDr. Ing. J.Z.,Ph.D., advokátem se sídlem v P., proti žalované JUDr. Š. Š., advokátce se sídlem v P., o 60 759 Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 4 C 264/2012, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 2. 2016, č. j. 11 Co 371/2015-59, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 5 rozsudkem ze dne 28. 4. 2015, č. j. 4 C 264/2012-36, zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal po žalované zaplacení částky 60 759 Kč s příslušenstvím, a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Soud vzal za prokázáno, že žalobce udělil dne 15. 12. 2011 v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 18 C 329/2009 plnou moc k zastupování žalované advokátce, která ho zastupovala i v řízení dovolacím. Nejvyšší soud dovolání žalobce pro nepřipustnost odmítl usnesením ze dne 29. 2. 2012, č. j. 33 Cdo 602/2012-124, které bylo žalované doručeno dne 19. 3. 2012. Dne 7. 4. 2012 se žalobce prostřednictvím mailu dotazoval žalované na její názor, kdyby se chtěl obrátit na Ústavní soud. Žalovaná mu dne 9. 4. 2012 odpověděla, že pro podání ústavní stížnosti není právní důvod, je povinné zastoupení advokátem, a současně mu sdělila, že ho již dále nechce zastupovat. Soud prvního stupně uzavřel, že na straně žalované nejsou splněny předpoklady odpovědnosti za škodu, jejíž náhrady se po ní žalobce domáhá, neboť neporušila žádné povinnosti vyplývající z ustanovení § 16 odst. 1 a 2 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii. K námitce žalobce, že zmeškal podání ústavní stížnosti, poněvadž mu žalovaná nesdělila délku lhůty, soud prvního stupně dovodil, že žalovaná neměla důvod žalobce o délce lhůty poučovat, pokud mu podání ústavní stížnosti nedoporučila, poučila jej o povinném zastoupení advokátem a žalobce měl více než měsíc na vyhledání právní pomoci a případné podání ústavní stížnosti.

K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 17. 2. 2016, č. j. 11 Co 371/2015-59, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně a ztotožnil se s jeho právními závěry, že žalovaná neodpovídá žalobci za jím tvrzenou škodu, poněvadž se nedopustila žádného porušení povinností advokáta, pokud žalobci nesdělila délku lhůty pro podání ústavní stížnosti. Zastoupení žalobce žalovanou zaniklo dnem 19. 3. 2012, kdy bylo žalované doručeno usnesení Nejvyššího soudu o odmítnutí dovolání. Jestliže žalovaná na mail žalobce ze dne 7. 4. 2012 odpověděla, že podle jejího názoru pro podání ústavní stížnosti není právní důvod a nadále již žalobce nechce zastupovat, měl žalobce pro podání ústavní stížnosti čas více než dostatečný (lhůta končila dne 19. 5. 2012). Nedůvodnou shledal odvolací soud i námitku žalobce, že by se v případě ústavní stížnosti mělo jednat o neodkladný úkon ve smyslu § 20 odst. 6 zákona č. [85/1996](#) Sb., o

advokacii.

Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce dovoláním, jehož přípustnost dovozuje z § 237 o. s. ř. s tím, že dovoláním napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena. Tuto otázku dovolatel formuluje tak, zda je advokát povinen poučit klienta o lhůtě k podání dalšího procesního prostředku v okamžiku ukončení právního zastoupení, resp. zda je možné toto poučení považovat za neodkladný úkon. Žalobce je přesvědčen, že jeho právní zastupování žalovanou neskončilo doručením usnesení o odmítnutí dovolání. V případě, že žalovaná neměla zájem žalobce nadále ve věci zastupovat, bylo její povinností minimálně poučit žalobce o lhůtě pro podání dalšího opravného prostředku, v tomto případě o lhůtě k podání ústavní stížnosti. Vzhledem k tomu, že žalobce nesdělil žalované, že souhlasí s tím, aby právní zastupování skončilo okamžitě, byla žalovaná, podle názoru žalobce, povinna ve smyslu § 20 odst. 6 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, po dobu 15 dnů, tj. do 22. 4. 2012, činit veškeré neodkladné úkony, aby žalobce jako její klient neutrpěl újmu na svých právech a oprávněných zájmech. Navrhl, aby dovolací soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu změnil tak, že žalobě bude zcela vyhověno a žalobci budou přiznány náklady řízení, příp. je zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se k dovolání žalobce vyjádřila písemně a navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání žalobce jako nepřijatelné odmítl a pokud by se dovoláním meritorně zabýval, aby dovolání zamítl, protože dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu je správné a otázka okamžiku ukončení právního zastupování žalobce žalovanou již byla konstantní judikaturou Nejvyššího i Ústavního soudu řešena mnohokrát.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) posoudil dovolání žalobce a shledal, že bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou – účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), řádně zastoupeným advokátem ve smyslu § 241 o. s. ř., a je přípustné podle § 237 o. s. ř. k řešení otázky povinnosti advokáta poučit klienta o lhůtě k podání ústavní stížnosti v okamžiku ukončení právního zastoupení a zda je možné toto poučení považovat za neodkladný úkon. Dovolání není důvodné.

Nesprávné právní posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.), které žalobce uplatňuje jako dovolací důvod, může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle nesprávného právního předpisu, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, případně jej na zjištěný skutkový stav věci nesprávně aplikoval.

Podle § 16 odst. 1 a 2 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, je advokát povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu s právním nebo stavovským předpisem, o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit. Při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě, je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné.

Podle § 20 odst. 6 shora citovaného zákona, nedohodne-li se advokát s klientem jinak nebo neučiní-li klient jiné opatření, je advokát povinen po dobu 15 dnů ode dne, kdy smlouva o poskytování právních služeb na základě výpovědi podle odstavců 1 až 5 nebo z jiného důvodu zanikla, činit veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. To neplatí, pokud klient advokátovi sdělí, že na splnění této povinnosti netrvá.

Podle § 24 odst. 1 shora citovaného zákona, advokát odpovídá klientovi za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie. Advokát odpovídá za škodu způsobenou klientovi i tehdy, byla-li škoda způsobena v souvislosti s výkonem advokacie jeho zástupcem nebo jiným jeho zaměstnancem

než zaměstnaným advokátem, odpovědnost těchto osob za škodu způsobenou zaměstnavateli podle zvláštních právních předpisů tím není dotčena.

Ve smyslu citované právní úpravy je advokát povinen v mezích zákona, podzákonných norem a stavovských předpisů činit ve prospěch klienta vše, co považuje za prospěšné a účinné. Přitom je však limitován jednak pokyny klienta a dále právními předpisy. Musí vždy dbát o to, aby ve snaze klientovi pomoci, nepřekročil obecně závazný právní předpis nebo předpis stavovský. Tyto normy mají jednoznačně před pokynem klienta přednost. Nutným předpokladem pro uplatnění odpovědnosti advokáta za škodu je existence platného právního vztahu mezi účastníky, tj. na jedné straně vystupuje advokát, jako osoba poskytující právní služby, na druhé straně vztahu stojí klient, jako osoba, které jsou právní služby poskytovány. Právní otázka charakteru odpovědnosti advokáta vůči jeho klientovi za škodu způsobenou při poskytnutí právní služby byla opakovaně řešena v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu (srov. např. rozhodnutí ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. 25 Cdo 423/2013, ze dne 26. 2. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1862/2001, ze dne 30. 7. 2015, sp. zn. 25 Cdo 2844/2013, a ze dne 26. 11. 2009, sp. zn. 25 Cdo 2992/2007 publikovaná v Souboru civilních rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck, pod C 14919, C 1743, C 14893 a C 7850). A není tedy pochyb o tom, že jde o odpovědnost bez zřetele na zavinění (objektivní odpovědnost) založenou na současném splnění předpokladů, jimiž jsou pochybení při výkonu advokacie, vznik škody a příčinná souvislost mezi nimi. Škodou je míněna majetková újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného a je objektivně vyjádřitelná všeobecným ekvivalentem, tj. penězi. Podmínku, že výkon advokacie nebyl advokátem činěn řádně, je třeba posuzovat z hlediska ustanovení § 16 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii. O vztah příčinné souvislosti se jedná, vznikla-li škoda následkem výkonu advokacie, tj. pokud nebyť pochybení advokáta, mohl klient právo úspěšně uplatnit.

V ustanovení § 20 odst. 6 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, je zakotvena povinnost advokáta ještě po dobu 15 dnů od zániku smlouvy o poskytování právních služeb činit na ochranu zájmů klienta veškeré neodkladné úkony, aby klient neutrpěl újmu na svých právech nebo oprávněných zájmech. Typickým příkladem neodkladného úkonu je sepis podání oprávněného prostředku ve lhůtě, jejíž běh započal před zánikem smlouvy o poskytování právních služeb, a hrozí-li, že marně uplyne. Pokud však klient advokátovi výslovně sdělí, že na splnění této povinnosti netrvá, není advokát v průběhu zmíněné 15 denní lhůty povinen, ale fakticky ani oprávněn neodkladné úkony jménem klienta činit.

Dovolací soud je vázán zjištěným skutkovým stavem věci, jehož správnost nepodléhá dovolacímu přezkumu (§ 241a odst. 1, odst. 6 o. s. ř.). Zastoupení žalobce žalovanou v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 5 pod sp. zn. 18 C 329/2009 zaniklo dnem 19. 3. 2012, kdy bylo žalované doručeno usnesení Nejvyššího soudu o odmítnutí jeho dovolání. Následný dotaz žalobce na žalovanou v mailu ze dne 7. 4. 2012 na její názor, kdyby se chtěl obrátit na Ústavní soud, byl dotazem, který mohl žalobce učinit na jakéhokoliv jiného advokáta a svědčí též o tom, že žalobce měl vědomost o možnosti podání ústavní stížnosti po té, kdy Nejvyšší soud jeho dovolání odmítl. Z obsahu tohoto mailu je nepochybné, že žalobce neučinil žádný úkon, kterým by zmocnil žalovanou k podání ústavní stížnosti proti rozhodnutí Nejvyššího soudu, jímž bylo jeho dovolání odmítnuto. Podání ústavní stížnosti žalobce po žalované nepožadoval, pouze v obecné rovině chtěl znát její názor, zda ji vůbec podat. Jestliže žalovaná žalobci podání ústavní stížnosti nedoporučila, poněvadž k ní neshledala právní důvod, a poučila žalobce o povinném právním zastoupení, aniž by ho současně upozornila na zákonnou dvouměsíční lhůtu, nelze v tom spatřovat porušení povinností advokáta podle § 16 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, které by bylo v příčinné souvislosti s tvrzenou škodou na straně žalobce (náhrada nákladů exekučního řízení, dovolacího řízení, poplatková povinnost, odměna žalované), za kterou by žalovaná odpovídala ve smyslu § 24 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii. Podání ústavní stížnosti nelze hodnotit jako neodkladný úkon, který by žalovaná jako advokátka žalobce byla povinna učinit do 15 dnů po té, kdy skončil jejich právní vztah, kdy bylo ukončeno zastupování žalobce žalovanou (§ 20 odst. 6 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii). Lhůta pro

podání ústavní stížnosti započala sice běžet před zánikem smlouvy o poskytování právních služeb, skončila však více než měsíc poté, co žalovaná sdělila žalobci svůj právní názor na neopodstatněnost ústavní stížnosti. Pouhé nesdělení délky lhůty za této situace nepředstavuje porušení povinnosti advokáta provést neodkladný úkon ve smyslu § 20 odst. 6 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii. Odkaz žalobce na rozhodnutí kárného senátu kárné komise ČAK ze dne 27. 6. 2011, sp. zn. K 14/2011, není přílehlavý, neboť v tomto projednávaném případě kárně obviněný advokát byl ustanoven obžalovanému ex offo a zjevně nesprávně svému klientovi sdělil lhůtu šesti měsíců pro podání ústavní stížnosti, kterou následně podal, ačkoliv si byl vědom, že jeho zaviněním došlo ke ztrátě lhůty. Nejde tedy o srovnatelný případ, z něhož by bylo možno cokoliv dovozovat ve vztahu k projednávané věci.

Z těchto důvodů je zřejmé, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu je z pohledu uplatněného dovolacího důvodu věcně správné, a Nejvyšší soud proto dovolání žalobce podle § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)